

LIETUVOS – JAV DVIŠALĖ PREKYBA

2025 m. balandžio 8 d.

I. Jungtinių Valstijų ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi JAV ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2023 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (20%), didmeninė ir mažmeninė prekyba, remonto, transporto sektorius; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (19%), nekilnojamojo turto sektorius (14%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (13%), pramonė (13%, iš jų 10% - apdirbamoji gamyba), informacijos ir ryšių sektorius (5%), finansinė ir draudimo veikla (7%), statybos (4%).¹

JAV ekonomika išlieka atspari, jos augimą skatina produktyvumo didėjimas. Kadangi beveik 70 % BVP sudaro vidaus vartojimas, JAV yra mažiau priklausoma nuo išorės paklausos nei kitos G7 šalys, o energetinė nepriklausomybė apsaugo nuo žaliavų kainų svyravimų.²

2023 m. JAV prekių eksportas siekė 1867,1 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 18,3 proc. JAV prekių eksporto (į Nyderlandus – 4,1 %, į Vokietiją – 3,8 %, į Prancūziją – 2,2 %), o iš ES nepriklausančių šalių 17,5 proc. eksporto vertės tenka Kanadai, 16 proc. – Meksikai ir 7,3 proc. – Kinijai.³

2023 m. JAV importas siekė 2933,5 mlrd. EUR ir 18,6 proc. importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 5,1 %, iš Airijos – 2,6 %, iš Italijos – 2,4 %), o iš ES nepriklausančių šalių – 15,1 proc. importo atvežama iš Meksikos, 14,1 proc. – iš Kinijos, 13,6 proc. – Kanados.⁴

II. Lietuvos ir Jungtinių Valstijų dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Jungtinių Valstijų pagrindiniai rodikliai 2022–2024 m.

	2022		2023		2024	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	5,3 %	7	4,7 %	7	5,0 %	6
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	12,5 %	4	7,9 %	5	6,8 %	5
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	1,2 %	17	1,2 %	17	1,4 %	16
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	13,6 %	4	7,5 %	4	3,9 %	10
Paslaugos						
	2022		2023		2024	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	4,3 %	10	4,5 %	9	4,9 %	7
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	8,8 %	3	4,0 %	9	3,7 %	9

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos bankas ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

¹ Bureau of Economic Analysis ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

² EIU (Economist Intelligence Unit).

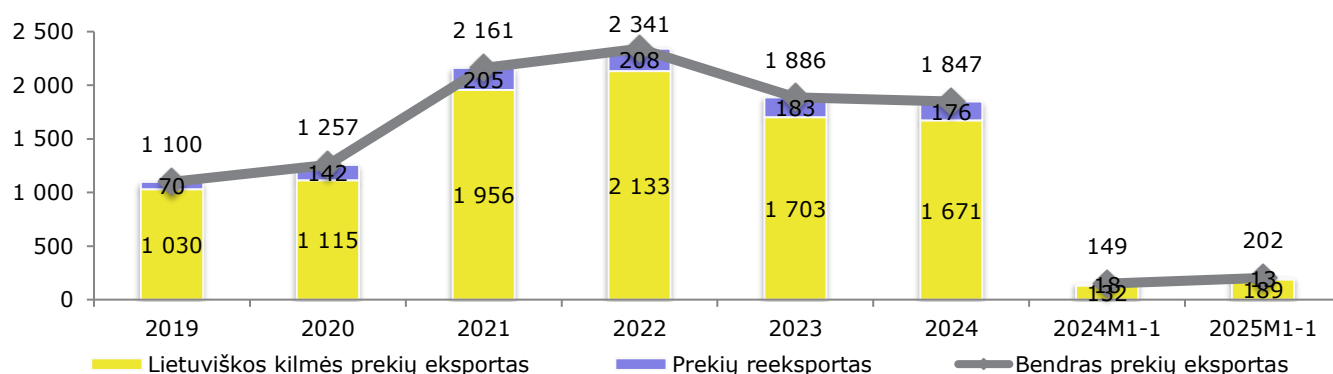
³ ICT Trade Map.

⁴ ICT Trade Map.

Lietuvos ir Jungtinių Valstijų dvišalė prekyba

2024 m. JAV buvo 6-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 5% (1,85 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 90% Lietuvos prekių eksporto į JAV 2024 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (9,5%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2023 m. Lietuvos prekių eksportas į JAV sumažėjo 2,1%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto mažėjimo. Per 2025 m. sausio-sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į JAV palyginti su atitinkamu 2024 m. laikotarpiu didėjo 35% arba 53 mln. EUR.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Jungtines Valstijas, 2019-2025 m. 1-1 mėn., mln. EUR

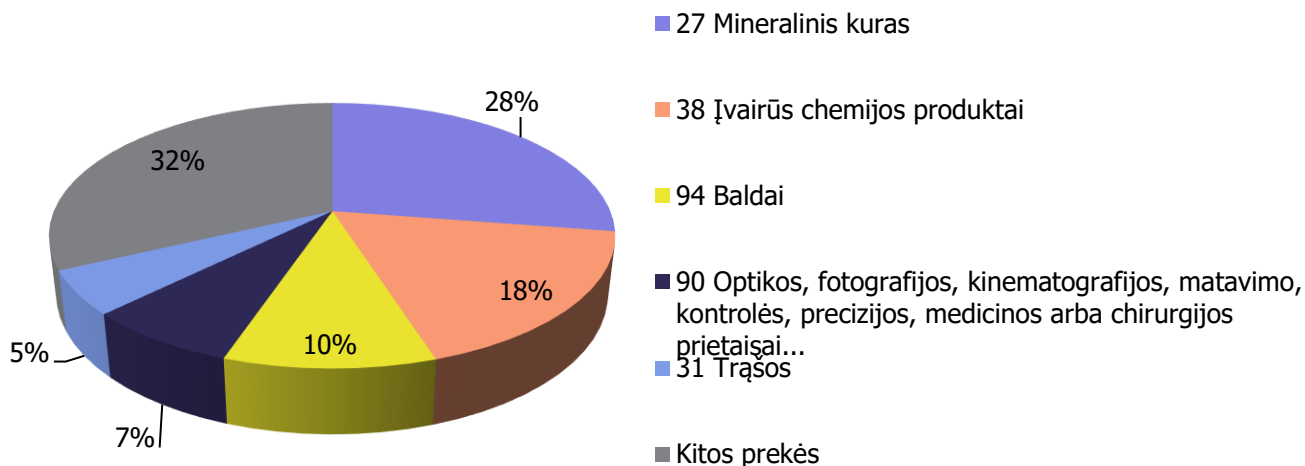

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms JAV 2024 m. buvo 5-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 6,8% (1,67 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į JAV eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 27% arba 459 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), įvairūs chemijos produktai – 18% arba 294 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 10% arba 170 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisai – 7,4% arba 124 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), trąšos – 5,3% arba 89 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2023 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į JAV sumažėjo 1,9% arba 32 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2025 m. sausio-sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į JAV palyginti su atitinkamu 2024 m. laikotarpiu didėjo 43% arba 57 mln. EUR.

Lietuvos ir Jungtinių Valstijų dvišalė prekyba

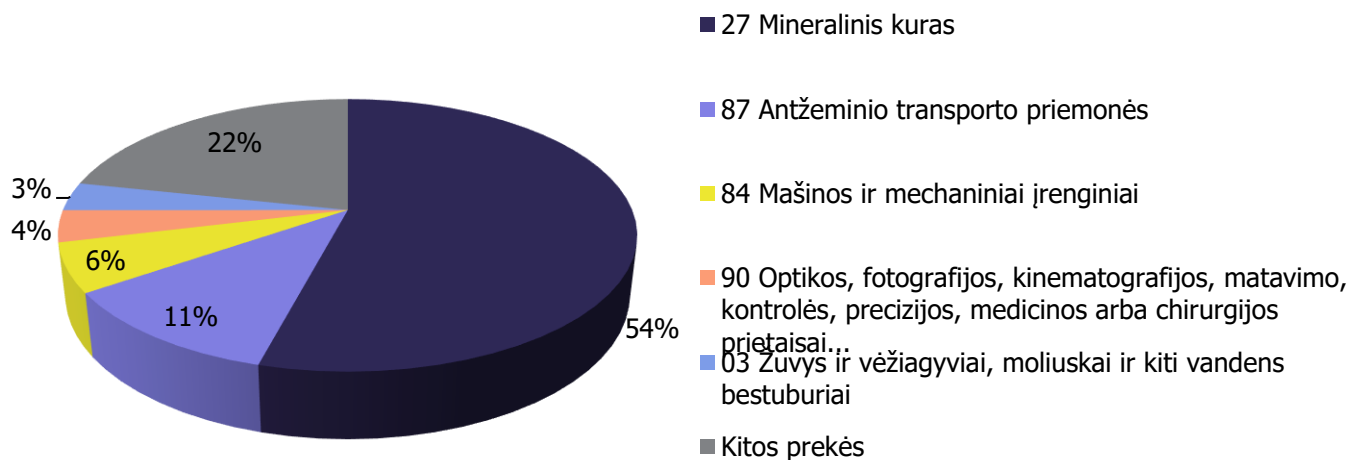
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtines Valstijas struktūra 2024 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

2024 m. JAV buvo 10-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 3,9% (1,61 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš JAV 2024 m. daugiausia importuota mineralinio kuro – 54% arba 874 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), antžeminio transporto priemonių – 11% arba 182 mln. EUR (7-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 5,8% arba 93 mln. EUR (11-a didžiausia importo rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisų – 3,8% arba 61 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2023 m. prekių importas iš JAV sumažėjo 43%.

3 pav. Lietuvos importo iš Jungtinių Valstijų struktūra 2024 m.

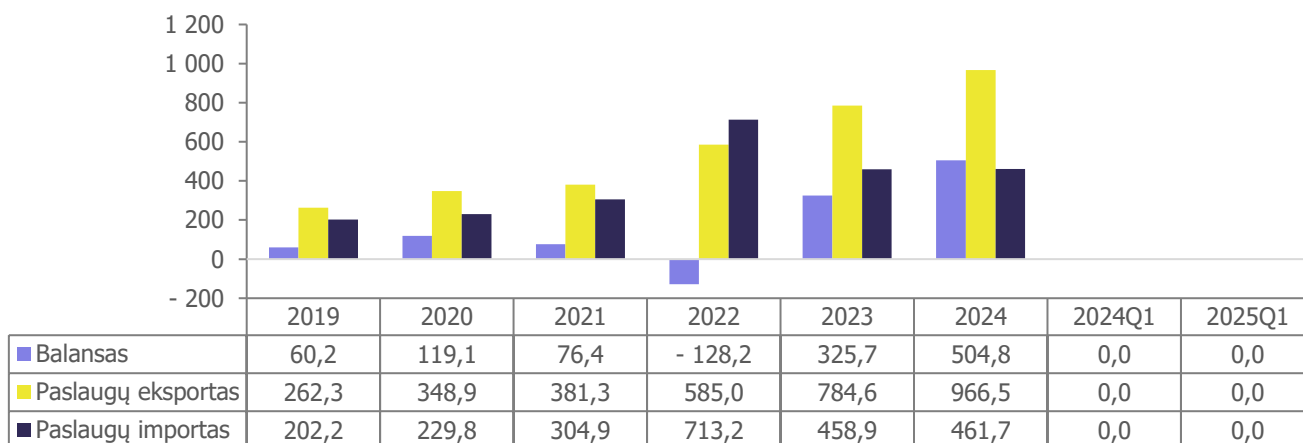

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

IV. Prekyba paslaugomis

2024 m. JAV buvo 7-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 4,9% (966 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš JAV siekė 462 mln. EUR, tai sudarė 3,7% viso Lietuvos paslaugų importo 2024 m., o JAV buvo 9-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

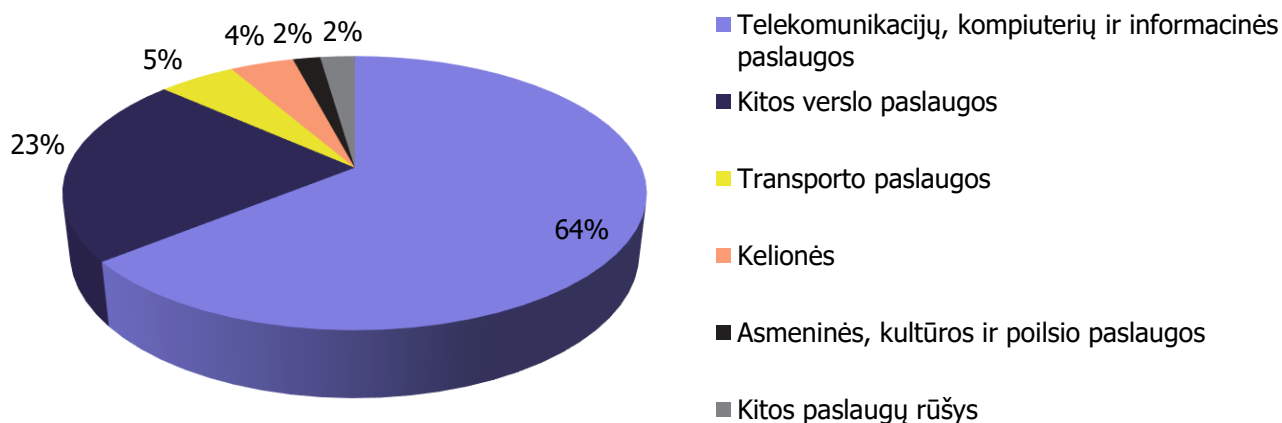
4 pav. Lietuvos ir Jungtinių Valstijų užsienio prekyba (paslaugos) 2019-2024 m. mln.EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2024 m. iš Lietuvos į JAV daugiausia buvo eksportuota telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 64% arba 620 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 22% arba 217 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 5,1% arba 49 mln. EUR (26-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 4,2% arba 41 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 1,8% arba 17 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka). Per 2024 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į JAV rinką padidėjo 23% iki 966 mln. EUR.

5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Jungtines Valstijas struktūra 2024 m.

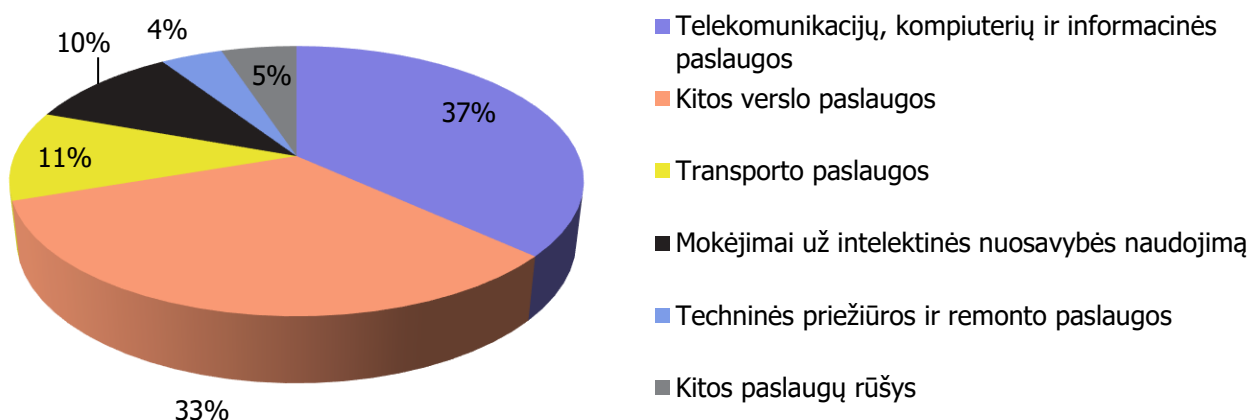

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Lietuvos ir Jungtinių Valstijų dvišalė prekyba

2024 m. iš JAV į Lietuvą daugiausiai buvo importuota telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 37% arba 170 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 33% arba 152 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 11% arba 50 mln. EUR (23-a didžiausia importo tiekėja), mokėjimų už intelektinės nuosavybės naudojimą – 10% arba 47 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 4,2% arba 19 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja). Per 2024 m. paslaugų importo vertė iš JAV išaugo 0,6% iki 462 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Jungtinių Valstijų struktūra 2024 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. Perspektyvūs sektoriai

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)⁵ nustatyta apie 1998 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinių Valstijų rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtines Valstijas yra šie: inžinerinės pramonės gaminiai, maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą į Jungtines Valstijas turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1998
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	235
Maisto produktų gamyba	224
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	196

⁵ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistą santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

Lietuvos ir Jungtinių Valstijų dvišalė prekyba

Drabužių siuvimas (gamyba)	156
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	144
Tekstilės gaminių gamyba	142
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	113
Elektros įrangos gamyba	111
Pagrindinių metalų gamyba	105
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	88
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	70
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	62
Kita gamyba	58
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	55
Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	45
Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	31
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	27
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	26
Odos ir odos dirbinių gamyba	25
Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	20
Baldų gamyba	16
Gėrimų gamyba	11
Leidybinė veikla	9
Miškininkystė ir medienos ruošą	8
Kita kasyba ir karjerų eksploatavimas	8
Žvejyba ir akvakultūra	6
Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba	3
Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla	1
Žalios naftos ir gamtinių dujų gavyba	1
Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas	1
Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	1

Šaltiniai: UN Comtrade, Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.